

॥ ४३ ॥ तेत्वया ॥ ४४ ॥ ममालजंसत्यवतश्च औरसंनतुधृतराष्ट्रादिवदन्यतोमयिजातमित्यर्थः ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ शाश्वतो धर्मः पत्युः सकाशादेवापत्योत्पादनं सतां मादृशानां दाराणां तत्रैव वृत्तिः ननु गतायुषि पत्यौ कथं तत्स्यादित्यत आह संत इति वरं दत्वा संतो न व्यथंति नापि सीदंति किनु उक्तं निर्वह्येवेत्यर्थः अत्यंताशक्ये र्थे कथं स्यादित्यत आह सतामिति सतामशक्यमपि नास्ति भयं चान्यस्य तेभ्यो नास्तीति तत्त्वतो हं निर्भया सौहृदात्सर्वभूतानां विश्वासो नाम जायते ॥ तस्मात्सत्सु विशेषेण विश्वासं कुरुते जनः ॥ ४३ ॥ यमउवाच उदाहृतं ते वचनं यदंगने शुभेन तादृक्त्वहते श्रुतं मया ॥ अनेन तु शोस्मि विनास्य जीवितं वरं चतुर्थं वरयस्व गच्छ च ॥ ४४ ॥ सावित्र्युवाच शतं सुतानां बलवीर्यं शालिनां भविष्यति प्रीतिं करं तवाबले ॥ परिश्रमस्तेन भवे तं सुतानां बलवीर्यं शालिनां भविष्यति प्रीतिं करं तवाबले ॥ ४५ ॥ यमउवाच शतं सुतानां बलवीर्यं शालिनां भविष्यति प्रीतिं करं तवाबले ॥ ४५ ॥ सावित्र्युवाच सतां सदा शाश्वत धर्मवृत्तिः संतो न सीदंति न च व्यथंति ॥ सतां सद्भिर्ना फलः संगमोऽस्ति सद्भ्यो भयं नानुवर्तंति संतः ॥ ४७ ॥ संतो हि सत्येन नयंति सूयं संतो भूमिं तपसा धारयंति ॥ संतो गतिर्भूतभव्यस्य राजन्सतां मध्ये नावसीदंति संतः ॥ ४८ ॥ आर्यजुष्ट मिदं वृत्तमिति विज्ञाय शाश्वतं ॥ संतः परार्थं कुर्वाणानां वेक्षंति परस्परं ॥ ४९ ॥ न च प्रसादः सत्पुरुषेषु मोघो न चाप्यर्थो न श्यति नापि मानः ॥ यस्मादेतन्नि यतंस त्सु नित्यं तस्मात्सं तो रक्षितारो भवन्ति ॥ ५० ॥ यमउवाच यथा यथा भाषसि धर्मं संहितं मनो न कूलं सुपदं महार्थवत् ॥ तथा तथा मे त्वयि भक्तिरुत्तमा वरं दणीष्व प्राप्तिं मं पतिव्रते ॥ ५१ ॥ सावित्र्युवाच न ते पवर्गः सुकृता द्विनाकृतस्तथा यथान्येषु वरेषु मानदः ॥ वरं दणे जीवतु सत्यवानयं यथा मृता ह्येव मंहं पतिं विना ॥ ५२ ॥ न कामये भर्तृ विनाकृता सुखं न कामये भर्तृ विनाकृता दिवं ॥ न कामये भर्तृ विनाकृता श्रियं न भर्तृ हीना व्यवसामि जीवितुं ॥ ५३ ॥ वराति सगः शतपुत्रताममत्वयै वदत्तोऽक्रियते च मे पतिः ॥ वरं दणे जीवतु सत्यवानयं तवैव सत्यं वचनं भविष्यति ॥ ५४ ॥ मार्कण्डेय उवाच तथेत्युक्त्वा तु तं पाशं मुक्त्वा वैवस्व तोयमः ॥ धर्मराजः प्रवृष्टात्मा सावित्री मिदमब्रवीत् ॥ ५५ ॥ एष भद्रं मयामुक्तो भर्ता तिकूलनं दिनि ॥ अरोगस्तव नेयश्च सिद्धार्थः स भविष्यति ॥ ५६ ॥ चतुर्वर्ष शतायुश्च त्वया सार्धं मवाप्स्यति ॥ इद्व्यायज्ञैश्च धर्मेण ख्यातिं लोके गमिष्यति ॥ ५७ ॥

स्मीति भावः ॥ ४७ ॥ त्वयापि सत्यं स्वीयं रक्षणीयमित्याह संतो हीति भूतभव्यस्य भूतस्य भविष्यस्य च ॥ ४८ ॥ परस्परं उपकारप्रत्युपकारं ॥ ४९ ॥ एतत्त्रयं प्रसादो र्थो मानश्च दरिद्रस्य प्रसादो नार्थाय श्रीमतां प्रसादो र्थं कृदपि न मानदः सतां तु मानद इति खले तु प्रसाद एव नास्ति अतस्त्रयं त्वय्येव स्थिति मिति त्वं रक्षितास्माकं भवेति भावः ॥ ५० ॥ ५१ ॥ ते त्वत्तः अपवर्गः पुत्रफलप्राप्तिः सुकृता द्विनासमीचीना द्वां पत्ययोगादनेक्षेत्र जादि पुत्रार्पणेन न कृतो निष्पादितो भवति यथान्येषु वरेषु भर्तृषु मयं दयं त्यागं वसिष्ठस्येव न तद्वत् यस्मादेवं तस्माद्वरं दणे ॥ ५२ ॥ व्यवसायि शक्रो मि ॥ ५३ ॥ ५४ ॥ ५५ ॥ ५६ ॥ ५७ ॥